

**Van** : college van burgemeester en wethouders  
**Datum** : 20 maart 2018  
**Portefeuillehouder(s)** : wethouder Koster  
**Portefeuille(s)** : Sociaal domein en volksgezondheid  
**Contactpersoon** : A. de Leeuw  
**Tel.nr.** : 06-35113543  
**E-mailadres** : leeuw.a@woerden.nl

**18R.00154**



**Onderwerp:**

Zorgpension in Woerden

---

**Kennismemen van:**

De raadsinformatiebrieff met informatie over de pilot Zorgpension in Woerden en het vervolg van deze voorziening.

---

**Inleiding:**

Toen het besluit viel dat het Hofpoort Ziekenhuis in Woerden zou gaan fuseren met het Antonius Ziekenhuis in Leidsche Rijn en Nieuwegein hebben de gemeenten van Utrecht West besloten gezamenlijk te gaan optrekken in het overleg met het ziekenhuis. Het doel was ondermeer om als gemeenten van het voedingsgebied (De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Montfoort, Oudewater, Woerden en Bodegraven-Reeuwijk) te verkennen welke mogelijkheden er zouden zijn om zorg te behouden danwel nieuwe vormen van zorg te ontwikkelen.

Een van de actiepunten (vastgelegd in een convenant, juni 2015) was de ontwikkeling van een voorziening waar inwoners tijdelijk kunnen verblijven als ze nog niet naar huis kunnen na een ziekenhuisopname of om een plek te bieden aan inwoners die tijdelijk niet thuis kunnen verblijven om een andere reden.

De samenwerking van gemeenten in de regio met het ziekenhuis en met Fundis heeft geresulteerd in de Pilot Zorgpension. Met medefinanciering door de gemeenten *en* door het ziekenhuis heeft Fundis een kleine voorziening ontwikkeld, in navolging van het zorgpension in Zoetermeer dat al door Fundis werd geëxploiteerd. De gezamenlijke gemeenten (m.u.v. Bodegraven Reeuwijk) hebben een bijdrage geleverd die de kosten van 2 bedden dekten gedurende de pilotfase, volgens een verdeelsleutel naar rato van het aantal inwoners dat gebruik maakte van het Hofpoort Ziekenhuis (dus vooral inwoners van de gemeente Woerden).

Hoewel de gemeente geen medische voorzieningen structureel financiert, heeft het college besloten om, toen er een gat bleek te vallen in de (medische) voorzieningen door de fusie van het ziekenhuis, een investering te doen waarmee een nieuwe voorziening mogelijk werd. Een deel van de bedden in het - toen nog Hofpoort- ziekenhuis kon op deze manier benut blijven. Inwoners van Woerden die nog niet naar huis kunnen na verblijf in het ziekenhuis verblijven in het Zorgpension toch dichtbij hun thuis.

Gemeenten hebben ook belang bij een dergelijke voorziening omdat ze de taak hebben te zorgen voor

respijtzorg (vervangende zorg, bijvoorbeeld in geval een mantelzorger tijdelijk niet in staat is om zorg te verlenen). In het Zorgpension kunnen ook inwoners verblijven in het kader van respijtzorg.

De pilot liep formeel van oktober 2016 tot 1 januari 2018. Al voor de afloop van de pilotperiode heeft Fundis besloten om van het Zorgpension een structurele voorziening te maken. Er bleek een grote behoefte aan deze voorziening te bestaan.

---

### **Kernboodschap:**

De pilot is succesvol geweest. Het Zorgpension is klein gestart, in Q4 van 2016, in een deel van het beddenhuis (het klinische deel) van Hofpoort (inmiddels Antonius), met 5 kamers en een gezamenlijke ruimte. Omdat de ruimte beperkt was, is niet veel ruchtbaarheid gegeven aan de voorziening. De kamers waren steeds vrijwel allemaal bezet. In oktober 2017 is uitgebreid naar 20 kamers.

Ten behoeve van respijtzorg is relatief weinig gebruik gemaakt van de voorziening. De verwachting is dat het gebruik voor respijtzorg groter wordt nu er veel meer kamers zijn.

De pilot werd mede succesvol doordat aanvankelijk gebruik gemaakt kon worden van faciliteiten van het ziekenhuis, in 2017 nog in bedrijf.

Tot en met september 2017 hadden 47 inwoners van de gemeente Woerden gebruik gemaakt van het Zorgpension waarvan 6 inwoners voor respijtzorg.

De gasten zijn over het algemeen heel tevreden over hun verblijf, de tevredenheidsscore is 8,6.

De **doelgroep** zijn inwoners die na opname in het ziekenhuis nog niet naar huis kunnen om te herstellen maar ook inwoners die tijdelijk niet alleen thuis kunnen zijn of inwoners die afhankelijk zijn van een mantelzorg die tijdelijk de zorg niet kan bieden (in dit laatste geval is het respijtzorg / gemeentelijke verantwoordelijkheid). Ook kunnen particulieren op eigen kosten tijdelijk gebruik maken van het Zorgpension. De gasten zijn vaak ouderen maar ook jongere inwoners maken gebruik van de voorziening. Het Zorgpension wil niet met strikte inclusie- en exclusiecriteria werken en beschikbaar zijn voor zoveel mogelijk inwoners. Voor mensen met dementie en dwaalgedrag is de voorziening echter niet geschikt vanwege de risico's voor deze gasten.

Het Zorgpension is een aanvulling op tijdelijke zorg die geboden wordt door verpleeghuizen, de geriatrische revalidatiezorg (zwaardere zorg, voor patiënten die aangewezen zijn op multidisciplinaire geriatrische behandeling).

De **verblijfsduur** in het Zorgpension is maximaal 6 weken. Gemiddeld is het verblijf rond de 23 dagen geweest, voor respijtzorg is het gemiddelde 4,5 dagen.

De **locatie** was en is het ziekenhuis. Aanvankelijk lagen de kamers op een gang waar het ziekenhuis nog gebruik van maakte. Eind 2017 waren er minder opnamen in het ziekenhuis en kwam meer ruimte beschikbaar. Sinds 1 januari is het klinische deel van het ziekenhuis gesloten en is verdere groei tot mogelijk. Door de gewijzigde setting heeft het Zorgpension een minder medisch karakter gekregen.

Het **personeel** van het Zorgpension was aanvankelijk personeel van het ziekenhuis. In de loop van 2017 heeft Fundis zelf personeel aangetrokken. Er is naast verzorgend personeel steeds ook een verpleegkundige aanwezig. Personeel is tot nu toe goed te vinden, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt.

De **financiering** was aanvankelijk lastig rond te krijgen. Ondanks de medefinanciering van gemeenten was de voorziening verliesgevend. Zorgverzekeraars bekostigen vanaf 2017 eerstelijnsbedden maar zijn terughoudend; zij willen zien dat er op een andere plek in de zorgketen minder zorg geboden wordt. Ten opzichte van ziekenhuiszorg is de besparing duidelijk: een bed (kamer) in het Zorgpension kost ruim € 170,- per etmaal; dat is ongeveer een kwart van de kosten van een ziekenhuisopname.

Omdat de gemeenten gedurende de pilotfase (Q4 2016 en heel 2017) gezamenlijk 2 kamers financierden,

werden geen kosten ten laste van WMO in rekening gebracht. Vanaf 2018 kopen gemeenten de voorziening in.

---

#### **Financiën:**

De gemeente heeft in 2016 en 2017 (gedurende 5 kwartalen) in totaal € 37.294,- bijgedragen, zoals via raadsinformatiebrief 16R.00760 is gecommuniceerd.

---

#### **Vervolg:**

Met ingang van 1 januari is het Zorgpension geen pilot meer maar een structurele voorziening geëxploiteerd door Fundis.

De financiering van de kamers komt ten laste van de Zorgverzekeringswet (het grootste deel), van particulieren (die zelf een kamer bekostigen) en van gemeenten (voor respijtzorg). De gemeente bekostigt respijtzorg vanuit de WMO. Er wordt dan een bedrag betaald dat bestaat uit 2 componenten: verblijf en begeleiding.

De bedoeling is om nog enigszins uit te breiden, tot 28 bedden (waarvan 2 tweepersoonskamers worden ingericht). Met dat aantal kan de voorziening (net) rendabel draaien.

Het Zorgpension is een voorziening in de keten van zorg die bijdraagt aan het langer thuis kunnen wonen van ouderen. Door het sluiten van verzorgingshuizen, het langer thuis wonen en de toenemende vergrijzing zal in de toekomst alleen maar meer behoefte ontstaan aan deze vorm van zorg. Met het Zorg Kantoor en de aanbieders van voorzieningen voor zorg en wonen zijn inmiddels op initiatief van de gemeente gesprekken gestart met het doel om de verbindingen tussen de verschillende vormen van zorg (en wonen) te verstevigen, in beeld te brengen of de zorg toekomstbestendig, compleet en zoveel mogelijk dichtbij is en vervolgens acties te ontplooien die noodzakelijk en/of gewenst zijn.

Als gemeente staan we open voor experimenten die bijdragen aan de infrastructuur van voorzieningen, in een periode waarin veel verschuift, zowel in het sociale als in het medische domein. Automaatje, Ipgb, Welzijn op Recept, huisartsenzorg voor de avonden & weekenden zijn voorbeelden daarvan. Soms is een financiële bijdrage voor de startfase een duw(tje) in de gewenste richting. Dat was bij het Zorgpension zeker het geval. Deze voorziening zal in de loop van 2018 nog iets verder uitbreiden, tot 28 bedden, waarvan 2 tweepersoonskamers.

---

#### **Bijlagen:**

18.004588 Evaluatie voor gemeenten

---

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

## Evaluatie en vervolg zorgpension Woerden.

Deze notitie is bedoeld om de besturen van de deelnemende gemeenten op de hoogte te brengen van de stand van zaken betreffende het zorgpension in Woerden. Fundis en Sint Antonius ziekenhuis zijn in oktober 2016 gestart met de pilot "Zorgpension".

### Samenvatting:

In samenwerking met de gemeenten: Woerden, Ronde Venen, Stichtse Vecht, Oudewater, Montfoort en Bodegraven-Reeuwijk is Fundis met het Antonius ziekenhuis in Woerden de pilot "Zorgpension" gestart.

Het Zorgpension biedt plaats aan gasten voor wie het thuis even niet meer gaat, bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname of een crisissituatie thuis. Het Zorgpension biedt een plaats van rust, werken aan herstel en focus op terugkeer naar de thuissituatie, waardoor wordt bijgedragen aan zo lang als mogelijk thuis kunnen wonen. Er is optimale verbinding met de gast, de familie, de huisarts, behandelaars en de zorgverleners die de zorg thuis continueren.

Na de start van de pilot Zorgpension in Woerden in de herfst van 2016 wisten gasten en verwijzers ons in toenemende mate te vinden. Op dit moment is het Zorgpension een toegevoegde factor in de keten voor het ziekenhuis, huisartsen en gemeenten. Er is in 2016 begonnen met 5 bedden.

Gasten zijn tevreden en binnen de keten is het pension inmiddels een begrip. Op 28 juni 2017 hebben de bestuurders van beide organisaties afgesproken dat het project een permanente status gaat krijgen en dat de pilotfase in feite afgerond is. Vanaf 1 oktober 2017 beschikt het zorgpension over 20 bedden. In januari 2018 zal er opgeschaald worden naar 25 bedden.

### Tevredenheidsscore door gasten:

Bij alle vertrekkende gasten wordt een enquête gehouden over de tevredenheid van de periode dat ze verbleven in het zorgpension. Vanaf de start tot en met augustus 2017 hebben er 57 gasten verbleven in het zorgpension. Het zorgpension heeft een tevredenheidsscore van 8,6 ontvangen. De laagste score was een 7, de hoogste score een 10. De Net Promotor Score (NPS) score is 51 gedurende deze periode.

### Bezetting zorgpension tot en met september 2017

#### Instroom:

Laag complex	42
Hoog complex	13
Respijtzorg	7
Vanuit huis	30
Vanuit ziekenhuis	34
Niet uit Woerden	15

#### Uitstroom:

Naar huis	51
Naar ziekenhuis	4
Naar ander zorghotel	1
Naar verzorgingshuis	2
Naar verpleeghuis	1

#### Herkomst gasten:

Woerden	47	6 maal respijtzorg
Oudewater	2	
Linschoten	3	1 maal respijtzorg
Bodegraven	2	

De Meern	1	
Driebruggen	2	
Kamerik	2	
Lopik	1	
Wilnis	2	

#### **Gemiddelde verblijfsduur:**

De gemiddelde verblijfsduur, gemeten over Januari tot en met september 2017 ligt op 22,8 dagen. Dit is een positieve score en onderscheidend ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit ligt namelijk op 37 dagen. Daarmee wordt duidelijk dat het zorgpension zich inzet voor herstel en kort verblijf.

#### **Cultuur en personeel:**

De gedetacheerde medewerkers vanuit het Antonius ziekenhuis doen goed werk. Er is nog wel een verschil te overbruggen met het profiel dat we voorstaan: zelfsturing, hospitality, financieel bewustzijn en daarmee grenzen opzoeken in de exclusie criteria e.d. Dit zijn vaardigheden die nog verder moeten worden ontwikkeld. Om de vereiste cultuur te krijgen in Woerden is het van belang dat we een mix van het huidige personeel en personeel uit de VVT sector (verpleeg- verzorgingshuizen en thuiszorg) laten werken, niveau 2 tot en met 4.

Om medewerkers hierin beter te ondersteunen, is de coördinator frequenter aanwezig in het zorgpension en zal er een programma ten behoeve van de cultuurondersteuning opgestart worden.

#### **Huisvesting:**

Tot op heden is gebruik gemaakt van de afdeling neurologie in het ziekenhuis. Inmiddels is de voormalige afdeling chirurgie ook betrokken. Door op deze twee afdelingen vooral de één en twee persoonskamers te gebruiken, kon dit met overzichtelijke kosten omgebouwd worden naar zorgpensionkamers.

#### **Samenwerking in de keten:**

De samenwerking verloopt goed. De contacten met huisartsen verlopen positief en twee maanden na de start was waarneming door huisartsen geregeld. Waarneming houdt in dat Woerdense huisartsen zich verantwoordelijk maken voor patiënten uit omliggende gemeenten die verblijven in het zorgpension.

De contacten met de gemeenten verlopen ook goed. Er is een startbedrag beschikbaar gesteld ter hoogte van de kosten van twee bedden gedurende een jaar. Tijdens deze periode zijn de gebruikte respitdagen niet in rekening gebracht bij de gemeenten. Naar verhouding wordt er nog weinig gebruik van gemaakt maar wij verwachten dat dit in de komende periode beter in balans komt.

#### **Exploitatie 2017:**

##### Bezettingspercentage

Januari	143 dagen	92%
Februari	136 dagen	99%
Maart	109 dagen	71%
April	107 dagen	72%
Mei	110 dagen	71%
Juni	97 dagen	65%
Juli	136 dagen	88%
Augustus	139 dagen	93%
September	138 dagen	93%

Oktober tot de 24 e 90%

Sinds de opening van het zorgpension hebben 80 gasten gebruik gemaakt van deze faciliteit. Sinds de opschaling naar 20 bedden op 1 oktober, zijn er 23 gasten opgenomen.

**Percentages verwijzingen op 80 gasten:**

- Ziekenhuis: 57%
- Huisartsen : 27%
- Respijtzorg: 13%
- Overig: 3%

**Afspraken met gemeenten over bijdrage aan het zorgpension:**

gemeente	inwoners aantal	marktaandeel *1)	wegingsfactor obv markt- aandeel	aantallen inwoners 75+ *2))	percentag e 75+ in gemeente	gecorrigeerde aantallen inwoners 75+ met wegingsfactor obv	bijdrage per bed per gemeente *3)	Afgesproken bijdrage 2017	Bijdrage 2016 o.b.v. 2 maanden nov/dec	Bijzonderheden
Ronde Venen	42576	40%	1	3583	8%	3583	€ 9.357	€ 18.715	€ 3.119	
Sichtse Vecht	63000	7%	0,2	4547	7%	909,4	€ 2.375	€ 4.750	€ 792	
Woerden	51000	78%	2	3570	7%	7140	€ 18.647	€ 37.294	€ 6.216	
Oudewater	10000	65%	2	858	9%	1716	€ 4.481	€ 4.481	€ 747	(doet voor 1 "bed)
Montfoort	13500	75%	2	1616	12%	3232	€ 8.441	€ 16.881	€ 2.814	
Bodegraven-Reeuwijk	33400	35%	1	2565	8%	2565	€ 6.699	€ 0	€ -	(doet niet mee)
<b>som</b>				<b>16739</b>		<b>19145</b>	<b>€ 50.000</b>	<b>€ 82.121</b>	<b>€ 13.687</b>	

In bovenstaand schema staat gemeld welke financiële afspraken gemaakt zijn door gemeenten. De bijdrage is bedoeld om burgers de mogelijkheid te geven om gebruik te maken van het zorgpension, maar ook om in de opstart de exploitatie te ondersteunen. Vanwege de kleinschaligheid is het project niet financieel dekkend. De bijdrage van Oudewater is in een later stadium naar beneden bijgesteld.

**Financiële prognose tot en met 31 december 2017:**

Vanwege de kleinschaligheid en het feit dat er 24 uur per dag personele bezetting nodig is, is de prognose dat het zorgpension tot en met eind december een verlies zal gaan laten zien van € 133.000,-. Dat is ondanks de bijdrage van de gemeenten.

Dit verlies heeft niets te maken met het feit dat er onvoldoende animo voor het zorgpension zou zijn maar vooral met de omvang en de samenstelling van het pension. Het aantal bedden was te klein om de personeelsomvang te dekken.

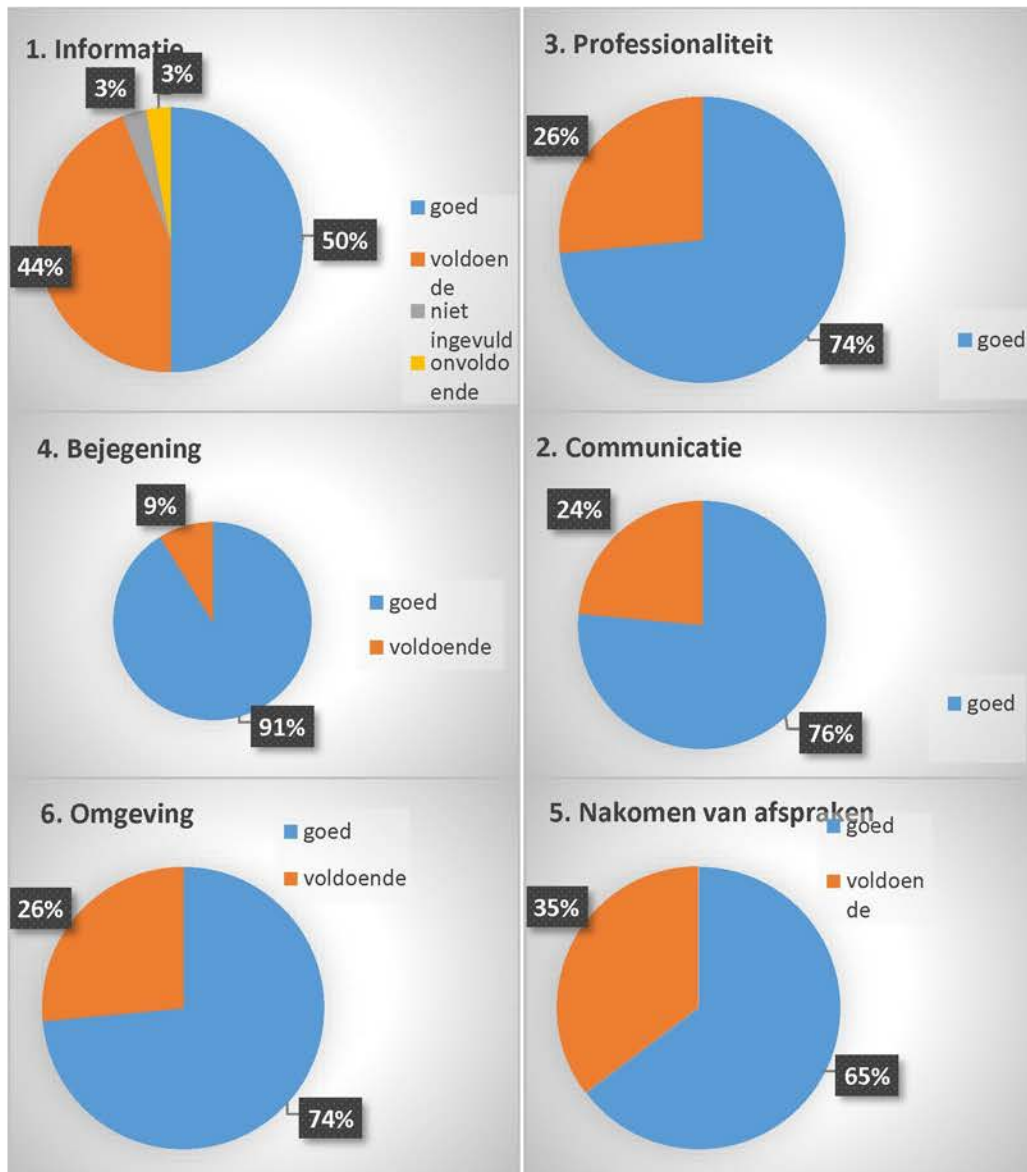
Net als in zorgpension Zoetermeer is de aanvraag van hoog complexe gasten groeiend. Het probleem in Woerden was dat er niet meer dan één medewerker tegelijk aan het werk was vanwege de kleinschaligheid. Wanneer gasten dermate veel zorg nodig hebben dat er meer medewerkers aanwezig moeten zijn, konden ze niet terecht in het zorgpension en werden verwezen naar Utrecht. Inmiddels speelt dit niet meer door de opschaling naar 20 bedden.

Het verlies wordt door Fundis en het Antonius ziekenhuis genomen. Met de opschaling naar 25 bedden zal er een financieel gezond bedrijf staan.

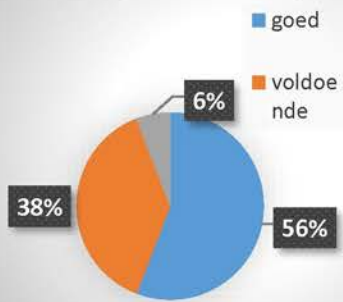
Bart Dingemans,  
Manager Zorgpension Fundis.

**Bijlage 1:**

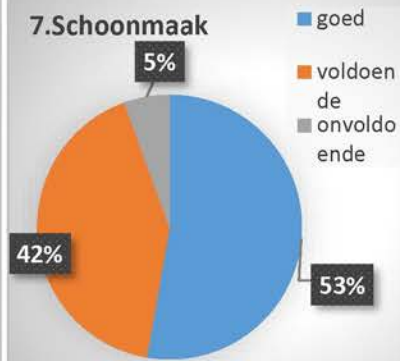
**Enquêtes gasten januari tot en met augustus 2017**



### 8. Ervaringen met maaltijden



### 7. Schoonmaak



### 9. Aanbevelingen

